

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dozwoleniem

IMPERATORA I MCY CALECY ROSSYI.

W WILNIE V. S. 2. WRZESNIA 1803. ROKU WE SRODĘ

z Petersburga V. S. 21. Sierpnia.

Najwyższy Komendant Floty Czarnomorskiej Admiral Margrabia de Traversé naznaczony Inspektorem 4 pólku morskiego. Umieszczeni w 1 pólku morskim Podpółkownik Niewierowski; w 2 Podpółkownik Boassel; w 3 Major Szewandin; w 4 Major Walerian. Rzyckiego garnizonu batalion odtąd stanowisko mieć będzie w Mitawie; Rewelskiego w Grodnie; w pierwszym umieszczeni: Półkownik Firstenberg, Podpółkownik Szreiders; Major Salin; w drugim: Półkownik Broun, Major Pieczkin. Szefowi Azowskiego regimentu muszkieterów General Majorowi Selechow; Szefowi Czuhuiewskiego pólku General Majorowi Gładkow oświadczone ukontentowanie za dobry porządek i ćwiczenie, według świadectwa Cesarzewicza Konstantyna, i Generala Lieutenanta Kologrywowa. Gubernscy Prokuratorowie; Simbirski Apraxin, Petersburski Charfanow, Kazański Owcin wyższą rangę otrzymali. Znajdujący się przy Imperatorskiej bibliotece Torsi został Konsyliarzem stanu. Będący w Departamencie Ministra skarbowego Książę Urusów Aktualnym stanu Konsyliarzem. Podpółkownik Krul w nagrodę nienagannej służby odbierać będzie z matką i dwiema siostrami dożywotnią pensją po trzysta rubli. Oddalony od urzędu Konsyliarz Wiatskiego sądu głównego Zachariew, po uznaniu niewinności jego powraca do służby, i pensją przez wszystkie lata zaległą odbierze. Rządca Kancellaryi w głównym rządzie pocztowym Filatow dla choroby uwalnia się od służby z rangą Aktualnego stanu Konsyliarza.

z Wiednia 27. Sierpnia.

Arcy Xiężna Amelia wdowa Xiężna Parmeńska wyjechała z Pragi chcąc oglądać niektóre miejsca godne widzenia w Królestwie Czeskim — W Scutari mieście Tureckiej Albanii pokazała się zaraza morowa; uwiadomieni o tem komendanci Austriacy używają środków przwoitych dla zapobieżenia zlewu. Podobnym sposobem Montenegrinowie rozciągneli kordon na granicach; u Turków niema takiej ostrożności; miasto Sebanico w Dalmacyi straciło już blisko 4 tysięcy ludu — Abdul Wechab utrzymuje się przy dzierzawie Mekki; Medinę obleżeniem zcisnął. Basza Bagdadu odebrawszy rozkaz od Porty poskromić buntownika, wymówił się od podróży dalekiej, dowodząc iż w niebytności jego mogą wybuchnąć rozruchy — W Romelii rozbojnicy nie są jak dawniej uprzykrzeni, lekając się wojsk Ottomańskich, które w liczbie 26 t. obozem pod Schumlą stanęły — Kapitan Basza z Mytilene flotę zprowadził do Smirny, gdzie czekać będzie nowych rozkazów z Constantinopola względem Egipskiej wyprawy. O Mammelukach i zbuntowanych Albańczykach głuche milczenie Porta zachowuje. Ambasador iey do Paryża, Aleb Effendi nie wprzód rozpoczął podróż, aż General Brune

ipogroził opuszczeniem państwa Ottomańskiego.

W mieście Auspurgu IX. Jezuiti otworzyli szkoły publiczne, które napełniły się natychmiast liczną młodzieżą z okolicznych krajów: samych Bawarczyków liczone 400. Elektor wszystkich odwołał do ojczyzny — Posel Angielski u dworu Cesarskiego Lord Paget znajduje się teraz w Berlinie. Król Pruski wyznaczył aktualnemi tajnemi Ministrami stanu Graffa Reden i de Angern; ostatniemu powierzono Departament dawnych i nowych prowincyi w niższej Saxonii i Westfalii.

z Londynu 23. Sierpnia.

Po Generale Dumourier pospieszył przedko do naszey stolicy sławniejszy Pichegru. Słychać iż obydwu stanowią na czele Francuzkich Emigrantów i Royalistów, złożyć będą straż przednią armii przeznaczonej na lądowanie w Bretaunii, za którą wojska Angielskie nastąpić powinny; tegoż czasu inne dywizye w drugich miejscach rozrywać mają uwagę nieprzyjaciela. Według zdania ludzi rozsądnych, lepiej jest przenieść do woynę cudzego kraju, niż domu przyjmować, co W. Brytania łatwo uczyni przy tak wielkiej liczbie żołnierza, milicyi, ochotników, pospolitego ruszenia. Przydadają niektórzy, że Xiężęta Francuzcy w kraju naszym goszczący staną na czele wyprawy. Innym zdaniem Dumourier dla tego tylko zprowadzony, że służąc oyczyźnie był użytym do układania projektu lądowania; najlepszą więc może dać przestrożę rządowi naszemu, i odkryć tajemnicę, na czem Francuzi zasadzają podobieństwo skutecznego zamiaru trudnego. O naszey wyprawie ku nieprzyjacielskim brzegom nic więcej powiedzieć nie możemy. tylko że w portach uzbraja pilnie Admiralicyna wielką liczbę statków, lekkich i przewozowych wojska w gotowości nad brzegiem stoją.

Gdy w krajach Liguryjskim i Włoskim nieprzyjacielskie środki przeciw Anglikom są użyte, przeto rząd nasz kazał Włoskie i Ligurów okręta, okręta, osoby, własność wszelką zabierać i konfiskować. Wyrażono w proklamacyi, że te dwa narody zostają Francuzom podległemi — Admiral Keith przejrząwszy nadbrzeża Hollandyi, gotuje się do tajemney wyprawy. Zprowadził do siebie Admirała Montagu z eskadrą; inną w Dunes zgromadza Popham z lekkich statków złożoną. Belgickie albotęz Batawskie porty należdzać będziemy, czas pokaze; to zdaie się pewna, iż Admiratowie nasi nieodmieinnie są postanowieni doświadczyć, iesliby niepodobno było Francuzką wyprawę zatrzymać, i uwolnić naród Angielski od wszelkiej troskliwości, przez zniszczenie floty w Flessingue, Dunquerque, Calais, Boulogne, Havre ecett. Niedawno okręta nasze nocną porą atakowały Boulogne dość szczęśliwie, iak słychać. Wiele domów zapaliliśmy w mieście; między ludem straszne było zamieszanie. Nie-

przyaciół pracie sypiąc batterye nad brzegami; częstokroć całodzienną jego robotę w no cy niszczyliśmy. Dnia wczorayszego w Dover zgromadzić kazano sto naydoswiadczeńszych sterników, co znskiem jest blizkiey wyprawy ku brzegom Francuzkim.

Patryotyczny zapal wzrasta u Anglików; wspominać nie będziemy, że liczba ochotników przeszła nadzieje Ministrów i Parlamentu; że 50 t. posiłkowego woyska dawno są dopełnione; że jedność i zgoda w kraju powszechna rokuie pomysłny skutek dla pospolitey obrony; że duch rycerski ogarnął nawet dziatki niedorosłe, których tłumy po wsiach i miastach ćwiczą się nieustannie w rzemieśie woieniém, w którym niektórzy już więcey postąpili od nachylonych wiekiem, zatrudnionych rolą i rzemiosłem oyców swoich. Tego zamilożec nie możemy co się stało w Hrabstwie Norfolk. Lordowa Jenningham ofiarowała zaciągnąć półk 600 niewiast, które za iey przewodnictwem, gdy mężczyźni potkają lądujących nieprzyaciół, pędzić będą od brzegów w głąb kraju konie, bydło, owce na miejsca bezpieczne, ażeby w zdobycz nie poszły — Biega wiadomość, iż Konsul nie tylko zamysła woysko wyprawić do Irlandyi, ale też uderzyć na Malte i Gibraltar; tym końcem zgromadzono liczne armie we Włoszech; blizko Toulonu stoi 28 t. żołnierza, w porcie uzbroiono eskadrę; pod Bordeaux 30 t. zebrać kazano.

Gdy widok domowey pomysłności, zgody, zapalu powszechnego rozwesela dobrych Anglików; zasmucają ich smutne wieści przychodzące od Szkotów i Irlandczyków. W Szkocyi gdzie dotąd kwitnoł pokoy, a mieszkańce oswiadczaży gotowość przykładną do pospolitey obrony, na niektórych miejscach wybuchnoł rozruch, po ogłoszonym prawie względem pospolitego ruszenia; lud swawolny pozapałał dwory i folwarki, mianowicie urzędników krajowych. Trzeba było użyć zbroyney siły na pokromienie zuchwałców; wiele osob pobrano do więzienia. W Irlandyi większe powstaia zamieszania. Wice Król aresztuie podeyrzaných; niektórzy już przed sądem staneli; regimentowi żołnierze po kilkunastu razem odbiegają chorągwi, łącząc się z buntownikami, naybardziej w Hrabstwie Wicklow i okolicznych powiatach, górzystych, lesnych, i błotnistých. Nigdzie dotąd rokoszanie nie ukazali się na otwartém polu; lecz po wsiach i miejscach od widoku oddalonych ćwiczą się Irlandczykowie w manewrach; przystany dla poymania żołnierza nikogo nie znaydzie na miejscu wskazaném, i szuka nadaremnie. Dienne i nocne zagęszczają się rozboje, nikt w domu i drodze spokojny nie jest; strzelają nawet częstokroć do żołnierza straż trzymającego. Między Limmerick, Athlone, Omagh oboz wytknąć kazano na 15-tysięcy.

W S. Domingo blizko Cap zayść miała bitwa między woyskiem Francuzkiém a Murzynami. Trzy dni walczono z równą zaciętością i kłeską. Nakoniec zmordowane strony obie udały się do spoczynku — Cieszą się Amerykanie z nabycia Loesiany. Poseł Monrou udać się ma do Madrytu dla traktowania z Hispanami, o ustąpienie Floridy. O przyszley elekcyi Prezydenta mówić zaczynają po wszystkich Prowincyach; głosy będą podzielone między Ob. King i Burr — Część wschodnia Londynu ma być zastloniona okopami, do których prowadzić kazano 180 armat 24 funtowych, 156 12 funtowych. Słychać iż Francuzi mają kilkaset statków gotowych do żeglugi; lądowanie przed sięwzimą podobno w miesiącach Pazdzierniku i Listopadzie — Chodzą tu po rękę warunki nowe od pośredników podane do ugody mocar-

stwom wojującym. Traktat Amiens utrzymany będzie z małemi odmianami. Do Malty Kawalerowie powrócą, jak byli przed r. 1798, gdy wyspę zagarnoł Konsul płynący do Egiptu. Zaden Francuz i Angieleczyk rodowity nie może być zgromadzeniu; garnizon Neapolitański przez Anglią i Francją płatny, z 6 t. naywięcey z 4 t. ludu naymniey złożony. Konsul chce Hannover zatrzymać, dopóki nieprzyaciół nie nadgrodzi szkod uczynionych w czasie wojny Anglii przeciwnie chce mieć jaką wyspę na morzu Srodzienném dla strzeżenia Turcyi i Egiptu od Francuzów; chce odzyskać Hannover z summami tamże od nieprzyaciół wybranemi, i obietnicą, że w następeych wojnach ten kraj obojętnym zostanie.

z Paryża 23 Sierpnia.

Pierwszy Konsul oddalić się mając z kraju dla wyprawy Angielskiey, naprzód powinien administracyą krajową urządzić, ażeby w niebytności jego działo się wszystko według prawa. Tym końcem wkrótce ma być ogłoszony wyrok Senatu, w którym Buonaparte część władzy naywyższy sobie jednemu własciwy przeniesie i zleie na osobę drugiego Konsula Cambacerés, ażeby ten interesu mianowicie wewnętrzne z mocą zupełną ułatwiał; z przydanemi zapewne do rady pomocnikami; ale to podziśdzić jest pogłoską. Druga nieupadła, że Król Katolicki wzorania się według traktatów dać hPtey przeciw Anglikom flotę i woyska posiłkowe; jeżeli odmiana nie nastąpi spodziewana, armia przeciw Portugalczykom przeznaczona wkrótce ma wnieść do Hiszpańskich granic — Tenże Król Katolicki wiedząc z licznych raportów, iż krowia ospa zbawienném i nieomylném jest lekarstwem od neutralnym; szczepienie pierwszy do Ameryki wprowadzić kazal. Uzbroione statki zaniosą do Hiszpańskich osad wielu chirurgów i lekarzów, na których czele jest Balmis; ten zabiera pewną liczbę dzieci, którym ospę w czasie podróży każe szczepić koleją, ażeby materyą zawsze miał świeżą. Tak więc po upłynieniu trzech wieków Amerykanie przyimają lekarstwo z tey ręki, z której przodkowie ich wzięli chorobę. Podobnym sposobem ospa krowia do wysp Filipińskich będzie zaprowadzona.

General Administrator Menou przysłał do Ministra wojennego Berthier 745 listów, w których Officyerowie służby niegdys Królewsko Sardyńskiey proszą o przyznanie pensyi należney i obiecany — W pałacu Konsulowskim S. Claud zgromadziła się wielka rada legionu honorowym zwanego na posiedzenie drugie. Senator użony Lacepede został obrany Kancelerzem W. General Dejean pomocnik Ministra wojennego Podskarbin. Wkrótce podobno General Mafsen obeymie w teyże radzie miejsce wyższego urzędnika — Minister sprawiedliwości pisał list okólny do Kómmisarszów rządowych u sądów kryminalnych, przyganiając, że zbyt wielkiży liczbie młodzieży konskrypcyą zaiętey, pozwolono za pieniądze w skarbie złożone uwolnić się od obowiązku służby osobistey; przez co dzieie się krzywda prawu i Oyczyźnie — Minister morski ze wszystkich portów RPtey zprowadził do Brestu wielką liczbę ludzi za zbrodnie zkazanych na galery; tu dla obrony i pożytku powszechnego pracować mają okolo naprawienia twierdz i batteryi nadmorskich. Do wyprawy spieszne przygotowania czyniem. W Cherbourg już zalecono maytkom i żołnierzom zabierać się na okręta, i być w zupełney gotowości do ruszenia za pierwszyem hasłem, podobne rozkazy po wszystkich portach ogłoszono.

Zartują pisma nasze, iż Anglicy w Tower z armat strzelali na pamiątkę zdobycia wyspy Tabago, ledwie od sta żołnierzy broniony reszta

zmytków się zkladała; wszyscy zaś mieli rozkaz na pierwszą odezwę broń złożyć. Zawsze jednak stratę czuie RPta, wygrywa nieprzyjaciel — Konsyliarz Emery Senatorem obrany — Szwajcarski Land. Amman d' Affry pisał do Króla Pruskiego donosząc, iż rozruchy w kraju nieysca ustąpiły prawom i porządkowi nowemu na dawnych zasadzonemu. Odpisał Monarcha w najłaskawszych wyrazach i najprzychylniejszych dla RPtey.

z Hagi 27. Sierpnia.

W Indyi wschodniej Anglicy już podobno zaczęli wojnę z Marattami; armia Kompanii w pole ruszyła pod komendą Generałów Stuart i Wellesley; nieprzyjaciel ma liczną jazdę; zamysła wtargnąć do Prowincyi Carnatic, i Mysore — We Flandryi Francuzkiej armia zbliża się ku brzegom; główną kwaterę w Gand założono; tu stanie Generał Belliard z 8 t. żołnierza oprócz załogi 3 t. wynoszący, i 500 Officerów. Od Escout do Hayre liczą dziś 100 t. Francuzów gotowych do wiadomey wyprawy. Armaty ciężkie do osadzenia statków potrzebne, z Moguncyi, Metz, Luxemburga idą do portów. Konsul w miesiącu wrześniu spodziewany w obozie; cała prawie gwardya jego przydzie na flottyllę. Odnowiona pogłoska, o blizkim kongresie dla pogodzenia stron wojniących za pośrednictwem obcych Mocarstw, potrzebuje potwierdzenia. Generał Victor zwiedza teraz Hollandyą północną, ogląda brzegi, wojsko ćwiczy; słychać iż Regencya nie tylko kupieckie okręta, ale też statki rybackie przez rekwizycyą zabierze do wyprawy. W Zelandyi 18 t. Francuzów i Batawów obozem stanęło. Handel nasz w opłakanym stanie; najsmielsi żeglarze z portów wychylić się nie śmieją; neutralnych okrętów zawija bardzo mało dla bojaźni Flott Angielskich, chociaż dotąd Batawskie porty zamknięte nie są. Regencya zaleciła komendantom i rządcom osad RPtey w Indyi zachodniej, ażeby narodom obojętnym w handlowych interesach wszelką łatwość czynili, tym sposobem jedynie dziś możemy zprowadzać potrzebne produkta. Agent Apostool wysłany do Londynu starać się ma uwolnienie zabranych nam rybackich statków, jakoteż o wolne na przyszłość dla rybitwów bawienie się przemysłem swoim.

z Hamburga 31 Sierpnia.

Szef sztabu armii Hannowerskiej Leopold Berthier ma wkrótce pośpieszyć do Belgium, i podobne obowiązki pełnić przy Armii Konsulowskiej. Mortier seisia karność utrzymuje. Znalazło się 15 żołnierzy obwinionych okrzywdy uczynione mieszkańcom; wszystkich oddał pod sąd wojskowy; 4 usłyszeli wyrok śmiertelny, 3 na galery zkazano; inni mieyszą karę odnieśli; pierwszych na plac wyprowadzono w stolicy Hannowerze, i w obecności całej załogi, licznego ludu rozstrzelano. — Wodzowie Francuzcy miastom krajowym dostarczyć nakazali pewną ekzyzn liczbę, w których broń żołnierzowi Elektorskiemu odjęta, w twierdzach i w zbrojowniach znaleziona, do Francyi będzie odesłana; w tych dniach 17 tysięcy karabinów zprowadzają — Do legionu który zaciągnęli w kraju podbitym Republikanci, kraj dostarczyć musiał 1600 koni. Officerowie Hannowerscy, oświadczający ochotę służenia, w tym korpusie, zachowali rangę i starszeństwo; wyższą komendę Francuzom oddano, tym najbardziej którzy język Niemiecki umieją. Oprócz summy pożyczoney w Frankforcie, drugą 500 tysięcy talarów wynoszącą w Cassel zaciągnęły stany Hannowerskie na potrzeby publiczne.

z Copenhagi 26. Sierpnia.

Okręty Rosyjskie, Newa, Nadzieia do że-

glugi około świata przeznaczone, w porcie naszym stanęły dla opatrzenia się na podróż Daleką; komendantami są Kapitanowie Lysianki, Krusenstern. — Nie potwierdziła się pogłoska o uwolnieniu Xięstwa Holsztyńskiego od podległości dla Rzeszy Niemieckiej. — Wojska Duńskie, któremi Następca Tronu prowincye Królestwa zastąpił, gdy Francuzi Hannower zymowali, odchodzą na zwyczajne stanowiska zimowe; dwa regimenta piesze morzem z Kiel do Copenhagi będą przewiezione; nad pozostałymi w Holsztynie komendę otrzymał Generał Ewald. — W terażniejszym miesiącu przez Sund przeszło 1290 rozmaitych okrętów, Angielskie floty są najliczniejsze w ostatniej znajdowało się 6 statków ładownych koni i rozmaitemi sprzętami droższymi, które z stada Królewskiego i pałaców Hannowerskich ratować potrafiło. Wiele okrętów Duńskich, które przytrzymali Anglicy, uwolniono, gdy się pokazało, że przeciw umowie d. 17 Czerwa r. 1801 nie wykroczyły. Między dworem naszym a Senatem miasta Hamburga negocyacye o handel i żeglugę koniec wzięły pomyslny, z ukontentowaniem obu stron; Król Agentów Hamburgskich hojnie obdarzył. — Doświadczenie machiny przez P. Pelt wynalezioney szczęśliwe było. Za pomocą oney nieiaki Petersen przeszedł cieśninę Sund z Helsingor do Helsingburga w 7 kwadransach. Idąc po wodzie rabiął pistolety, strzelał razy kilka, iadł, lulkę palił, dla pokazania iż ma wolne ręce. Machina tak jest zrobiona, że przy niej człowiek wpadłszy w morze nie tonie, głowę zawsze trzyma nad wodą, nawet podczas największy nawałności; mocna jest i trwała, 8 funtów waży, nie kosztuje nad 3 talary.

Od granic Włoskich 10. Sierpnia.

Xiążę Borghese Aldobrandini powrócił z Paryża do Rzymu. Brat jego X Camille zaślubił wkrótce siostrę pierwszego Konsula, Generała Leclerc wdowę — Blizko Messiny morze na brzeg wyrzuciło rybę dotąd nieznaną ogromney wielkości, długa jest 70 palmów, waży 300 centnarów; kolor ma ciemno zielony, łuskę tak twardą, że iey bakiem lub innem narzędziem przebić nie podobno — Wice Prezydent Melzi ogłosił edykt, ażeby odąd nikt urzędów publicznych nie sprawował, i wybranym być nie mógł, jeśli nie okaże, iż w proces kryminalny uwikłany nie był, i obowiązki o konskrypcyi wojskowej uczynił zadose — Eskadra Papieżka w Anconie uzbrojona dla zasłony handlu i żeglugi od korsarzów Afrykańskich, wyszła pod żagle krążyć mając po Adryatyckiej odnodze — W Liwornie podczas wiadomego szturmowania zanku Marzocco Generał en chef Murat był świadkiem przypadku smutnego; zapalił się wóz prochowy; trzy osoby raniene niebezpiecznie, z których od artylleryi Kapitan umarł nazajutrz.

W Wenecyi i po wszystkich miastach Austriackich ogłoszono CesarSKI wyrok osnowy następujący: 1. Zaden z poddanych CesarSKich nie może przyjmować służbę u wojniących Mocarstw, pod karą na emigrantów przepisaną. 2. Zaden nie powinien wchodzić i pomagać do uzbrojenia korsarskich statków, nie tylko w kraju, ale też w portach zagranicznych. 3. Nie wolno przedawać Anglikom i Francuzom okrętów Austriackich, pod karą 3 t. Cz. zł. i osobistego więzienia. 4. Zabroniono zprowadzać Autryakom do portów zamkniętych, żołnierza, maytków, oręż, amunicyone nieprzyjacielskie; w przeciwnym zdarzeniu tracą pomoc i opiekę rządu swojego. 5. Na okrętach Austriackich Austriacy służyć powinni, wyjąwszy część największą trzecią maytków; inaczej nie będą obojętni. 6. Zalecono żeglarzom, ażeby bez trudności pozwalali narodom wojniącym przeglądać statki swoje, okazywać papiery, nie

zruciając onych w morze; spodziewa się Cesarz, że tym sposobem Anglicy i Francuzi powolniejszemi będą w zachowaniu praw narodom obojętnym zaręczonych traktatami. 7. Okreta ich zbrojne nie mogą kroków nieprzyjaznych czynić w portach, i przy brzegach na strzelenie z armaty; anieź zatrzymywać płynące statki. Dalsze artykuły edyktu przepisują, które towary są zabronione; stosując się do umowy podpisanej w Petersburgu d. 17 Czerwca r. 1801, gdzie Rossya, Szwecya, Dania, W. Brytania postanowiły za kontrabandę w czasie wojennym; armaty, moździerze, sztybelę wczelką, bomby, kule, granaty, skałki, lonty, proch, saletrę, siarkę, dzidy, szpady, pałasze, porządek żołnierski, siodła, munsztuki.

Roku niniejszego 1803 we środe przed Wielkonocą zbiegła Dziewka na Imie Giertruda z Folwarku Hermaniszki zwanego do Xięstwa Birzańskiego należącego, przy granicy Karlandzkiej Guberni sybuowanego, będąc wprzód oskarżoną o popełnienie kradzieży. Wiek u swego liczyła lat 18, urody średniej, krępa, twarzy cale okrągłej, i pici zrumieńcem białej, włosow ciemniawych, i cale ciemnych na czarne pochodzących oczu. Ze zas od lat dziecinnych zrodowana była we Dworze, mówi prócz Łotewskiego językiem Niemieckim, i z niemiecka jest odziana. Kobiecte roboty dosyć dobrze posiada, a szeregulniey przedzie dobrze, i biegle pączonę wiąże. Y kiedy ta Dziewka wedle wszelkiego podobieństwa do Rygi wprowadzoną została. Publiczność zatym jest o tym iuz uwiadomioną, i każdy prawie w szczególności jest proszonym, aby (iesliby iesliby iaką o tey zbiegłej miał wiadomość) do Koscioła Kapolickiego Schomberskiego doniosł; w zapewnieniu, iż za niemyślne uwiadomienie, i ukaszanie mieysca rzeczoney Dziewki ukrywania się piętnascie talarow bitych w nadgródzie odbierze.

Ichność Panowie Prenumeratorówwie na *Wybor Pisarzyw Polskich* raczą odebrać z Księgarni J. F. Bietscha i Comp: rwszy oddział.

Przed Aktami Ziemskimi Pttu Grodzieńskiego stawiając osobiscie W. JPan Antoni Malewski Ziem: Pttu Grodzień. Regent Pismo przez siebie w sposobie oswiadczenia podpisane podpisane nizey piszące się do Akt podał, którego wyrazy następane: Gdy w Gazecie Wileńskiej pod tytułem Kuryer Litewski zwaney w Numerze piędziesiąt dziewiątym i późniejszy ogłoszoną została Licytacya publiczna majątku Graffa Chomińskiego Tryszki zwanego, na satysfakcyą długowi Skarbowemu i partykularnych Wierzycieli, Xiążę Lubecki mając znaczny dług na tymże majątku, czuje się w obowiązku uwiadomić publiczność i każdego Konkurenta, o swoiey należności przywiązanej Prawami dotegoż majątku — Graff Chomiński dziedziczny posiadając w Gubernii Mińskiej Karolin zwany, Prawem zastawnym przy nabyciu onego od Xcia Józefa Poniatowskiego w znaczney summie zawiodł JP. Meyznerowi Bankierowi Warszawskiemu, późniey różne summy Xciu Lubeckiemu będąc winnym, zmasowawszy podobnież Xciu Lubeckiemu tenże Karolin Prawem zastawnym wypuścił, JP. Meyznera własnemi pieniędzmi opłacił zadeklarowawszy, któsy gdy nieopłacony zatrudniał Posesysyą Xciu Lubeckiemu, zniewolonym był Xże Lubecki opłacił Meyznera i od tego Prawo wlewkowe zastawy przyjąć. — Graff Chomiński w układ wchodząc ze Skarbem o zamianę Miasta Karolina obok Pińska położonego, Dokumentem w Roku tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt osmym Maia osmego dnia pisanym upewnił Xcia Lubeckiego, iż cokolwiek od Skarbu Monarszego za Miasto Karolin dostanie, to pod Ewi-

kcyą Xciu Lubeckiemu za iego należność podda. Nayaśnniejszy Imperator Pawel pierwszy do Skarbu Miasto Karolin przyjąć rozkazawszy, w nadgródę Graffowi Chomińskiemu za też Miasto, oraz umarżając bonifikacyą pretensyi z Postaw, Tryskie Statostwo wiecznością nadał. Na których własnorzecznym Dokumentem Graff Chomiński w Roku Tysiąc osmsetnym Februarii dziewiątego dnia Xciu Lubeckiemu sumu do Karolina przywiązanych utwierdził Ewikcyą. JW. z Tyzenhauzow Graffni Chomińska, mając zdaru Monarszego wspólność do Tryszek z bonifikacyą za Postawy należną, Dokumentem przyznany w Roku Tysiąc osmset pierwszym Decembra dwudziestego pierwszego dnia przed Aktami Lidzkimi, na Męza twóiego teyże wspólności zrzekła się, z obowiązkiem aby iey długi Xciu Lubeckiemu winne i na Postawach opisane przyjął na Tryszki i one opłacił, w skutek iakiey z Zoną Konwencyi w tymże Roku 1801 Xbra 21 dnia Graff Chomiński wydał Prawo zastawne na majątność Tryszki i iego Attynencye jako to; Łayzew i Dowbifzki znosząc w ieden kapitał summy z Prawa zakładnego na Karolinie iakoteż przez Zonę zawinione czer. zł: 53 333 zł 6 adnotuie summę czterowonych zł: piędziesiąt trzy tysiące trzysta trzydzieście i trzy zł: sześć Wincenty (Sądłucki Regent i toż Prawo przyznał, a po przyznaniu w Akta Sądu Gł: Littgo i w Akta Szawelskiego Powiatu gdzie Dobra leżą przemienione zostało — Zatymże Prawem nastąpiło Urzędowe obięcie Tryszek z Attynencyami na Xcia Lubeckiego. Graff Chomiński wyjednawszy Prawo Arędowne, afsekurował w każdym Roku Marca 4 dnia umówione opłacać quantum pod nieważnością Prawa, we wszystkich zdarzeniach zastępstwo Xcia Lubeckiego uczynił i dostrzegać całosci majątku, mimo to iednak JW. Graff Chomiński iak czułym jestw dostrzeganiu całosci majątku pod Ewikcyą długowi Xcia Lubeckiego poddanego, nastąpiła konieczność przedaży majątku przez Licytacyą każdego przekona, z wyrażonych zatym w górze tranzaktów pierwszosc i ważność pretensyi Xięcia Lubeckiego wyiasniwszy w Imieniu tegoż Xiążęcia Lubeckiego znajduie po trzebę uwiadomić publiczność, iż jest tenże X. aktualnym pretensorem i dzierżącym majątność Tryszki. Ktoby zatym do nabycia przedsiębrał determinacyą, X. Lubecki do uspokoienia siebie wszelką powolność każdemu oswiadczaiać, JW. Chomińskiego o czynione zawodne umowy ufnosci X. Lubeckiego nieodpowiednie, zażala, i publiczney wiadomosci postępowania z X. Lubeckim wspomnionego tylekroć JW. Chomińskiego podacie. Rn 1803. Aug: 12. dnia.

Pan Marson Fechtmistrz w Kopusie Kadełtow ma honor donieść Przeswiatney Publicznosci że daje lekcye fechtów tak na szpady iak i na pałasze, że ma mieszkania na 3 albo 4 Kawalerow, obowiazuie się dać stoł, opał, światło i myć bieliznę, ustawiczna rozmowa po Niemiecku i po Francuzku ułatwi nabycie tych językow. Panowie Marsonowie ureczają Rodzicow o wygodzie i pilnosci koło dzieci im powierzonych. Pani Marson może przyjąć dwie lub trzy Pannienki, uczyć ich po Francuzku, po Niemiecku, rysunkow i różnych ręcznych robot. Pan Marson ma masę Angielską do wywecowania w momencie brzytwy, Opiatę do wybielenia a Elixir do usmierzenia bola zębów, masę na zniszczenie na gniotek, likwor na wygubienie pluskwi. Ciek na skleienie stłuczoney porcelany, mydło na wymywanie plam, i sławne pigułki Nancyiskie. Przytym jest opisanie w druku iak tego wszystkiego użyć. Pani Marson bieli i naprowuie korunki, toż pióra i plumaże reperuie. Chcący co z tego mieć udasię do Panow Marson pod Ostrą Bramą do Kamienicy Bazylianow.